

Pastorační péče o Charitu

V posledních patnácti letech se v naší zemi díky novým možnostem, aktivitě a obětavosti mnoha věřících a především díky Boží milosti, Charita velmi rozrostla. Zdá se, že pro další zdravý růst je dobré nabídnout zvláště kněžím v duchovní správě několik řádek o Charitě. Děkuji těm, kteří následující text připravili, a využívám této možnosti, abych poděkoval všem, kteří projevují sloužící lásku potřebným, a zvláště těm, kteří ji znásobují dobrou spoluprací s ostatními skrze Charitu. Kéž Charita stále více zprostředkovává lidem zkušenost Boží blízkosti a pomoci a kéž osvědčuje naše pravdivé prožívání evangelia.

CHARITATIVNÍ SLUŽBA CÍRKVE

PASTORAČNÍ PÉČE O CHARITU

Mons. Jan Graubner
arcibiskup olomoucký
předseda České biskupské konference

VYDALA ČESKÁ BISKUPSKÁ KONFERENCE
PRAHA 2005
(PRO VNITŘNÍ POTŘEBU)

Úvod

Denně jsme skrze sdělovací prostředky zavalováni neustálými potřebami trpících bližních na celém světě. Úkol, jakým způsobem jim pomoci, se zdá obrovský a my nevíme, jak začít. Jeden televizní reportér položil Matce Tereze tuto otázku: „Není to, co děláte, konec konců jen kapkou v moři?“ Usmála se a odpověděla velmi prostě: „Ano, ale copak se moře neskládá z mnoha kapek?“

Nemůžeme dělat všechno, ani si nemysleme, že naše „velké skutky lásky“ změní svět. Můžeme však jako svatý Martin (polovinou vojenského pláště zahalil polonahého žebráka) nebo svatý František (políbil malomocného, který se mu ještě před chvílí hnusil) nebo svatá Anežka Česká (pečovala o chudé a trpící) poznat, že v úkonu darování sami nejvíce dostáváme. Kristus všechny, kdo ho upřímně hledají a slouží mu ve svých trpících bližních, sám naplní svou láskou. V den konečného zúčtování nám Kristus položí otázku: „Posloužili jste mi ve svých bližních, kteří byli v nouzi?“ (srov. Mt 25,40) Podle naší odpovědi bude vypadat naše věčnost.

Církev toto své poslání naplňuje jednak v každé farnosti charitativní službou trpícím a potřebným, a pak také skrze křesťanské charitativní organizace, především však skrze Charitu. Charita, jako milosrdná láska, je naplňováním Kristovy výzvy vyhledávat potřebné a pomáhat bližním v nouzi.

I. Charitativní služba v církvi

1. Původ

Starý zákon na mnoha místech vybízí k lásce k trpícím bližním, zvláště k péči o chudé, utiskované, staré, nemocné a cizince. Bůh dává Izraelitům příkázání milovat druhého jako sebe sama (Lv 19,17-18), dokonce milovat i cizince (Lv 19,34). Služba Bohu v liturgii musí být vždycky doprovázena službou člověku. Půst, který se líbí

Bohu, jsou úkony lásky k lidem. Již ve Starém zákoně nacházíme také narážky na lásku k nepřátelům (viz Př 25,21-22).

Nový zákon, zvláště však evangelia, jsou základním duchovním kamenem charitativní služby. Je to především Kristův příklad prokazování dobrodiní, uzdravování a jeho přístupu ke každé bídě a nouzi člověka. Jsou to např. jeho slova o pozvaných na hostinu (viz Lk 14,13-14), především však podobenství o milosrdném Samaritánovi (Lk 10,25-37), který se ujal zraněného žida, i když patřil k zneprá-telenému národu. Skutečná láska se nemůže omezit jen na příslušníky vlastní rodiny, vlastního národa, ale každý člověk je naším bližním. Zvláště však jsou to Kristova slova o posledním soudu (Mt 25,31-46), kde nám klade důrazně na srdce, jak se máme zachovat k trpícím bližním, abychom v nich poznali Jeho samého.

Další svědectví o účinné lásce máme ve Skutcích apoštolů (Sk 4,32.34-35). Podle Kristova příkladu první křesťané pomáhali trpícím bližním, především těm nejchudším a nejpotřebnějším. Apoštolé pak rozhodli, že se budou o hmotné věci starat jáhni a vyvolili sedm mužů, na které vložili ruce (Sk 6,1-6). Apoštol Pavel krásnými a hlubokými slovy vystihuje podstatné vlastnosti lásky (1 Kor 13,1-7) a vybízí na svých misijních cestách ke sbírkám pro chudé křesťany v Jeruzalémě (Řím 15,26; 1 Kor 16,1-3; 2 Kor 8,4-6). Apoštol Jan mluví o podstatě Boha, který je Láska (1 Jan 4,8), a apoštol Jakub ve svém listě zdůrazňuje, že víra se má projevat skutky (Jak 2,14-17).

2. Historie

Již od samého počátku církve se stává pomoc bližním v nouzi jedním ze základních pilířů jejího života. Postupně církev zakládala dobročinné ústavy, útulky, špitály a mnohé jiné služby potřebným v rámci řeholních řádů a kongregací. Mnozí světki jsou dodnes živými obrazy milosrdné lásky, jako např. svatý František, svatá Klára, svatá Anežka Česká, svatá Zdislava, svatá Alžběta Durynská, svatý Vincenc z Paula a další. Charitativní cítění se tak vlivem církve a jejího evangelního poselství stalo obecným cítěním a připravilo půdu pro

vznik sociálního postoje společnosti k potřebám jednotlivců (sociální zabezpečení, zdravotní péče, pomoc slabším, starším, nemocným a jinak strádajícím lidem). I dnes u nás působí charitativní organizace jako např. Maltéžská pomoc, vincentinské kongregace a některé řeholní společnosti.

3. Přirozená součást života církve

Církev je postavena na třech pilířích: katolická nauka a její hlásání (*kerygma*), bohoslužba (*liturgie*) a milosrdná láska (*diakonie*), což je služba potřebným a trpícím bližním.

Diakonie (charitativní služba) je milosrdná láska, která se projevuje skutky. Tato láska má být spojena s láskou k Bohu a se svědectvím víry. Tím křesťané druhým lidem dosvědčují, že evangelium lze žít v praktickém životě.

K prožívání víry tedy patří také charitativní služba jako samozřejmý projev životnosti církve, dobře žitého evangelia a jasného svědectví zdravé víry.

4. Podpora od faráře (administrátora)

Podle *Kodexu kanonického práva* (CIC 1983, kán. 528 § 1) má farář ve farnosti podporovat „činnost, kterou se rozšiřuje duch evangelia do oblasti sociální spravedlnosti; (...) všemožné úsilí věnuje, spolu s věřícími, tomu, aby se poselství evangelia dostalo i k těm, kteří přestali žít podle náboženství nebo nevyznávají pravou víru.“

V instrukci Kongregace pro klérus ze 4. 8. 2002 „*Kněz, pastýř a vůdce farního společenství*“ se uvádí, že farář „pečuje o staré a nemocné a se zvláštní láskou se věnuje umírajícím. Mimořádnou pozornost věnuje chudým a utiskovaným.“¹

¹ KONGREGACE PRO KLÉRUS. Instrukce *Kněz, pastýř a vůdce farního společenství*, č. 22. Praha : Sekretariát České biskupské konference, 2002.

Katechismus katolické církve (2002) v čl. 2422 zdůrazňuje: „Sociální nauka církve tvoří celek učení církve, který se rozvíjí tou mírou, v jaké církve podává výklad událostí v průběhu dějin ve světle celkového pojetí slova zjeveného Ježíšem Kristem a za přispění Ducha svatého.“² Toto učení se stává tím přijatelnější pro lidi dobré vůle, čím více projevuje svou účinnost v jednání věřících.“³

5. Služba trvalého jáhna

Dokument Kongregace pro klérus z 22. 2. 1998 „*Směrnice pro službu a život trvalých jáhnů*“ obsahuje kapitolu Charitativní služba (č. 37 – 38), kde se uvádí, že trvalí jáhnové se mají věnovat především úkolům charitativním a administrativním. Mají „zvláštní pozornost věnovat těm, kteří nejvíce trpí“ a „vykonávat jménem hierarchie charitativní a správní povinnosti, jakož i díla sociální služby.“⁴

6. Uskutečňování charitativní služby ve farnosti

Nejprve formace

Charitativní služba patří do farnosti a je její vizitkou. Kněz (jáhen) při promluvách a katechezích farníky vychovává ke vnímání potřeb trpících, starých a nemocných lidí, k umění vcítit se do jejich utrpení a bolestí. Inspirací pro kněžské jednání může být např. svatý Vincenc: když ve farnosti onemocněla celá jedna rodina, požádal farníky, aby jim pomohli; organizoval pak další péči o nemocné a trpící lidi a stal se tak zakladatelem moderní charitativní péče. Některý z farníků pak může převzít ve farnosti zodpovědnost za sociální oblast.

² Srov. JAN PAVEL II. Encyklika o starosti církve o sociální otázky *Sollicitudo rei socialis*, č. 1.41. Praha : Zvon, 1996.

³ *Katechismus katolické církve*, č. 2422. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2002.

⁴ KONGREGACE PRO KLÉRUS. *Směrnice pro službu a život trvalých jáhnů*, č. 38. Praha : Sekretariát České biskupské konference, 2002.

Potom charitativní aktivity

Děti a mládež mohou pomáhat chudým a trpícím např. tím, že nějakou svou aktivitou získávají peníze pro konkrétní pomoc. Kolem Vánoc nebo Velikonoc mohou navštěvovat staré, nemocné a opuštěné lidi.

Je dobré mít přehled o starých a nemocných lidech (i kvůli přijetí svátostí). Zde možno zapojit starší ženy, které je mohou navštěvovat. Informují je o tom, co se ve farnosti děje, a povzbudí k modlitbě a oběti za farnost. Také chudé a početné rodiny potřebují naši účinnou pomoc. Nezaměstnané zase můžeme zapojit do různých farních aktivit atd.

II. Organizovaná charitní služba

1. Historie

Koncem 19. a začátkem 20. století se začaly vytvářet různé národní charitní organizace (Německo 1897, Švýcarsko 1901, USA 1910, ČSR 1919, Holandsko 1924) a byl založen ústřední orgán – Světový svaz charity. V Československé republice kolem roku 1930 existovalo „Říšské ústředí Svazů charity v RČS“ se sídlem v Praze, v němž byly sdruženy tyto zemské celky: Zemské ústředí Svazů charity v zemi české, Zemské ústředí Svazů charity v zemi moravskoslezské a Ústředná katolická charita na Slovensku. Vedle toho vyvíjel u nás svou činnost Německý říšský Svaz charity.

Po 2. světové válce Charita svou činnost obnovila, ale po roce 1950, v období „budování“ socialismu, bylo charitní dílo tvrdě potlačeno. V důsledku toho ztratila Charita postupně možnost působit v sociální oblasti a její sociální činnost prakticky vymizela. Mohla provozovat jen Charitní domovy pro řeholnice a duchovní, vydávat a distribuovat schválenou náboženskou literaturu a vyrábět hostie, víno, paramenta a devocionálie. Po celá desetiletí však tisíce věřících, navzdory potížím s úřady, v zaměstnání i v osobním životě, posílaly do

misijních stanic po celém světě malé balíčky se skromným obsahem povoleného zboží.

V roce 1986, po katastrofálním zemětřesení v Arménii, ustavuje kardinál František Tomášek v Praze Výbor křesťanské pomoci a podle jeho vzoru vznikají další po celé republice. Byla to jediná možnost veřejného působení církve v oblasti sociální. Brzy začínají působit i v jiných drobných činnostech pomoci bližním.

Po politických změnách v roce 1989 nastává obrat i v České katolické charitě. Začátkem roku 1990 se mění vedení ČKCH v Praze a poprvé se setkávají diecézní pracovníci Charity, kteří mají za úkol povzbudit vznik a vývoj farních a oblastních Charit. Doba hledání a tříbení názorů na budoucnost je pak v roce 1991 završena vznikem diecézních a arcidiecézních Charit s vlastními stanovami a právní subjektivitou.

2. Mezinárodní charita

Mezinárodní charita byla v roce 1950 založena jako „Mezinárodní konfederace katolických charitativních organizací“. Její úloha spočívá v šíření lásky k bližnímu a sociální spravedlnosti ve světě. Již před rokem 1950 však existovala ve Švýcarsku organizace, založená Svätým stolcem, s názvem „Caritas Internationalis“. Jejím základním úkolem bylo zastupovat v Evropě na mezinárodní úrovni různé národní charitativní organizace. Na ustavující schůzi Mezinárodní charity v prosinci 1951, v době narůstání chudoby a jiných problémů ve světě, bylo rozhodnuto, že tato organizace bude koordinovat a reprezentovat na mezinárodní úrovni všechno charitativní a sociální úsilí katolické církve na celém světě. V roce 1957 byl přijat oficiální název „Caritas Internationalis“ (CI) a dnes do ní patří kolem 130 národních, samostatných členských organizací. Česká katolická charita byla do této organizace oficiálně přijata v roce 1994 spolu se Slovenskou katolickou charitou.

3. Sdružení Česká katolická charita (SČKCH)

Podle platných stanov z 18. 11. 2004 je SČKCH součástí římskokatolické církve. Činnost Sdružení je službou milosrdné lásky a pomoci bližnímu v nouzi, bez ohledu na příslušnost k rase, národnosti a náboženství. Tato pomoc vychází z křesťanských zásad. SČKCH je právnickou osobou dle CIC (kán. 312, 313), jejíž zřizovatelem je Česká biskupská konference. Patří do ní osm diecézních Charit a ČKCH - domovy duchovních a řeholnic. Sdružení je členem mezinárodní organizace Caritas Internationalis a Caritas Europa.

SČKCH pomáhá biskupům i kněžím naplňovat poslání církve v sociální oblasti a má dnešním lidem dosvědčovat, že evangelium je možné žít v praktickém životě.

SČKCH pomáhá Charitám na odborné úrovni, plní funkci organizační a metodickou a koordinuje svou činnost i s jinými národními organizacemi Caritas na celém světě.

4. Diecézní charita

Diecézní charita je veřejným sdružením věřících, zřízeným diecézním biskupem podle ustanovení kán. 114 CIC a podle zákona 3/2002 sb. Je církevní právnickou osobou a svou činnost vykonává na území diecéze. Řídí ji diecézní biskup prostřednictvím ředitele a prezidenta Diecézní charity. Jejími základními složkami jsou profesionální Charity (s právní subjektivitou) a dobrovolné Charity (bez právní subjektivity).

Dobrovolné Charity

Tyto Charity se ustavují ve farnostech, kde se věřící rozhodnou pro organizovanou charitní službu. Podmínkou je vytvoření nejméně tříčlenné Rady. S doporučením faráře (administrátora farnosti) – podle Stanov Diecézní charity – požádají o ustavení dobrovolné Charity. Potřebné materiály a informace pak dostávají od Diecézní charity.

Profesionální Charity

Po vytvoření všech nutných podmínek stanovených Radou Diecézní charity mohou dobrovolné Charity prostřednictvím ředitele Diecézní charity požádat diecézního biskupa o právní subjektivitu. Uděluje ji diecézní biskup podle CIC kán. 116 § 2. Rovněž ředitele jmenuje a odvolává diecézní biskup (po konzultaci s místním farářem nebo administrátorem). Ředitel Charity je pak přímo odpovědný diecéznímu biskupovi. Závažná rozhodnutí ředitele Charity jsou podmíněna souhlasem Rady této Charity. (V brněnské diecézi je Diecézní charita s oblastními Charitami jedním právním subjektem.) Charita má mít jednoho zástupce v pastorační radě farnosti.

Dobrovolná pomoc

Svatý otec Jan Pavel II. v posynodální apoštolské exhortaci *Ecclesia in Europa* napsal: „...je třeba znovu objevit ryzí smysl křesťanské dobrovolnické služby. Zrodila se z víry a byla jí stále živena; musí umět spojit profesionální schopnost s ryzí láskou a pobádat ty, kdo ji vykonávají, aby pozvedli city prosté filantropie na výši Kristovy lásky.“⁵ Dobrovolná pomoc je tedy velmi důležitá jak v charitativní službě farnosti, tak i v Charitě.

Dobrovolníci mohou:

- převzít starost o jednorázovou či trvalejší pomoc starým a nemocným lidem
- pořádat bazar, sbírky (dát pozor na odpovědnost za finanční prostředky)
- psát do farního listu, pomáhat při humanitárních akcích nebo v šatníku
- podílet se na organizaci poutí či jiných akcí
- pomáhat s fyzicky náročnými pracemi, zajišťovat odvozy na mši svatou atd.

⁵ JAN PAVEL II. Posynodální apoštolská exhortace o Ježíši Kristu žijícím ve své církvi, prameni naděje pro Evropu, *Ecclesia in Europa*, č. 85. Praha : Česká biskupská konference, 2003.

III. Pastorační péče o Charitu

1. Odpovědnost faráře (administrátora farnosti)

Farář (administrátor farnosti) je zodpovědný za duchovní formaci a pastorační péči o pracovníky a klienty Charity. Koná ji buď sám nebo pověří jiného kněze či jáhna.

Charita má být pevnou součástí farního společenství. Společnou odpovědnost v této oblasti mají farář (administrátor) a ředitel Charity.

Charita je důležitou součástí života farnosti a z velké části naplňuje její charitativní činnost. Proto kněz (jáhen) má vhodným způsobem farníky formovat, aby činnost Charity přijali za svou.

2. Inspirace pro formaci charitních pracovníků

Inspiraci čerpá z Písma svatého, z dokumentů církve, z Katechismu, ze životopisů svatých, z díla blahoslavené Matky Terezy, z publikace C. V. Pospíšila: *Teologie služby*⁶, popř. z materiálů, které vydává Diecézní charita atd.

3. Pravidelné konzultace s ředitelem Charity

Farář (administrátor farnosti) má mít alespoň jednou za měsíc konzultace s ředitelem Charity. On sám nebo jím pověřený kněz (jáhen) si má osobně promluvit se všemi pracovníky Charity – i kvůli pastorační klientů. Charita nejen ulehčuje knězi jeho práci v sociální oblasti, ale také oslovuje lidi, kteří jsou od církve vzdáleni.

⁶ CTIRAD VÁCLAV POSPÍŠIL. *Teologie služby*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2002.

4. Duchovní a pastorační péče o charitní pracovníky

Poslání a cíl charitní služby

Všichni zaměstnanci a dobrovolníci, pokud mají naplňovat základní principy a cíle Charity, musí být trvale vzděláváni a formováni, aby jejich služba lidem v nouzi byla službou Kristu v duchu evangelia. Profesní vzdělávání a duchovní formace se mají navzájem doplňovat.

Současný stav společnosti omezuje výběr charitních pracovníků natolik, že není realistické mít všechny pracovníky zakotvené v církvi. Všichni pracovníci by však měli být zakotveni alespoň v křesťanských principech a formováni k obecným lidským hodnotám.

Dar povolání ke službě

Povolání ke službě chudým, trpícím a nemocným lidem je především Boží dar, o který je třeba prosit a rozvíjet ho. Tato služba má být osobní odpovědí charitního pracovníka na velkou Boží lásku ke každému z nich. Proto má kněz (jáhen) vést charitní pracovníky k prožívání milosrdné Boží lásky ke každému z nás.

Křesťanský přístup k lidem

Charitní pracovníci mají očima víry vidět Ježíše v bližních, zvláště v nemocných a trpících. Tato jejich činná láska má vycházet ze srdce naplněného Boží láskou, kterou pak mají těmto lidem konkrétně projevat, a tak jim pomáhat na cestě k Bohu. Podle skutků lásky nás Kristus bude soudit: „*Cokoliv jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali.*“ (Mt 25,40)

Charitní služba trpícím bližním má být pracovníky a dobrovolníky Charity vykonávána v duchu učení církve a je určitým druhem laického apoštolátu. Tímto přístupem se Charita liší od běžné zdravotní služby. Charitní pracovníci chtějí nejen posloužit tělu, ale mít starost a péči o spásu duše např. tím, že zprostředkují nemocným přijímání svátostí.

Pokud je ve farnosti Domov pokojného staří, je zde velké pole působnosti pro kněze, který má pamatovat i na vzdálené od církve. Zájem o ně v nich může probudit touhu smířit se s Bohem.

Modlitba a život z víry

Charitní pracovníci si mají vyhradit čas na modlitbu, zvláště při společných setkáních. V pondělí ráno to může být myšlenka na týden, kterou si připraví někdo z vedoucích pracovníků.

Duchovní správce má podpořit účast pracovníků Charity na duchovních cvičeních a obnovách.

Osobní vztahy

Charitní pracovníci mají vytvářet dobré vzájemné vztahy, postavené na křesťanské lásce. Charita nemá být do sebe uzavřeným, ale otevřeným společenstvím lidí, kteří spolu nejen pracují, ale také vytvářejí radostné ovzduší důvěry a vzájemného sdílení. Radostná služba je výsledkem prakticky žité víry. Dobrý kolektiv je pak pro pracovníky povzbuzením a posilou v náročné službě, ale též dobrým svědectvím pro okolí.

Problémy a těžkosti

Problémy se mají v Charitě řešit v duchu křesťanské lásky; tím se mohou stát cestou k odpuštění a k hlubší vzájemné lásce. Tyto těžkosti pak kolektiv upevňují, a ne rozkládají.

Křesťanská naděje

Svou obětavou službou mají charitní pracovníci a dobrovolníci – přes všechny těžkosti osobní i společenské – předávat druhým naději, že všechno, co s Boží láskou konáme nebo trpíme, má hluboký smysl a zůstává jako „duchovní kapitál“ pro budování Božího království.

Pozitivní ovlivňování společnosti

Tím, že Charita neslouží jen věřícím, ale celé společnosti, přirozeným a nenásilným způsobem této společnosti pomáhá poznávat a znovu nalézat tradiční hodnoty, které vycházejí z křesťanství.

Vytváření prostoru pro ekumenismus

Charita slouží všem lidem, bez ohledu na jejich příslušnost k rase, národnosti, náboženství a politickému zaměření. Také v Charitě pracují křesťané různých vyznání i nekřesťané. Tím Charita vytváří prostor pro ekumenickou spolupráci a dosvědčuje ochotu spolupracovat ve prospěch potřebných se všemi lidmi dobré vůle.

Vztah charitních pracovníků k církvi

Charita je nedílnou součástí církevní struktury. Ředitel a vedoucí pracovníci mají být dobře zakotveni v církvi, protože odpovídají nejen za kvalitu odborné práce a za dobré řízení organizace, ale i za jejího ducha. Mají být animátory života podle evangelia.

Členství v církvi a svátostný život nejsou podmínkou pro všechny pracovníky Charity, ale počet nezakotvených v církvi je omezen schopností věřících udržet v Charitě atmosféru církevního společenství a svědectví evangelia.

Při přijetí nového pracovníka je třeba poukázat na duchovní rozměr a cíl charitní služby, na snahu žít evangelium, zvláště lásku k potřebným. („*Cokoliv jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali.*“) Předpokladem dobré charitní práce je ochota podílet se na poslání Charity.

5. Farář (administrátor) se zúčastňuje zasedání charitní Rady

Svou účastí na zasedáních více vnikne do problematiky charitní služby a zároveň povzbudí ty, kteří tímto způsobem Charitě pomáhají.

6. Setkání kněze (jáhna) s charitními pracovníky

U větších Charit se farář (administrátor) nebo jím pověřený kněz (jáhen) pravidelně setkává s vedoucími pracovníky, u menších Charit se všemi zaměstnanci.

Jedenkrát za měsíc má pro všechny pracovníky duchovní obnovu (u větších Charit se může konat pro jednotlivá střediska).

Občas se má konat setkání všech, zaměstnanců i dobrovolných spolupracovníků Charity.

7. Setkání charitních pracovníků s farností

Setkání charitních pracovníků s farností se může uskutečnit jednou nebo dvakrát do roka s pečlivě připraveným programem: např. úvodní modlitba, duchovní slovo, charitní zpráva o činnosti, diskuse, jednoduché pohoštění, závěrečná modlitba. Charita může informovat farnost o svých aktivitách a potřebách, naslouchat farníkům a přijímat inspiraci pro další práci, vyjádřit vděčnost spolupracovníkům a podporovatelům a získávat nové z řad farníků.

Setkání charitních pracovníků s farností se může uskutečnit při charitním nebo farním dnu, kdy je možné připravit program pro dospělé i pro děti: hry a soutěže zaměřené na pomoc bližním, zvláště starým, nemocným a trpícím (např. donést lžičku vody nemocnému, umět ho ošetřit, prosit o dary pro potřebné u podnikatelů nebo připravovat pro děti kvízy, hry a soutěže o světcích, kteří vynikali službou chudým, potřebným a trpícím: např. svatý František, svatá Klára, svatá Anežka Česká, svatá Zdislava, svatá Alžběta Durynská, svatý Vincenc z Paula a další atd.). Výchovou dětí i dospělých k sociálnímu smýšlení a charitativnímu jednání podle evangelia se připravuje budoucnost místní Charity i zdravé společenství farnosti.

Seznam dokumentů České biskupské konference vydaných v této ediční řadě

1. Žít evangelium ve svobodě a solidaritě (1993)
2. Dohoda o duchovní službě ve věznicích (1994)
3. Dohoda o křtu (1994)
4. Katechetické směrnice ČBK (1994)
5. Společné prohlášení českých a německých biskupů u příležitosti padesátého výročí konce 2. světové války (1995)
6. Druhé evropské ekumenické shromáždění – Smíření: dar Boží a pramen nového života (1996) /Rada evropských biskupských konferencí, Konference evropských církví/
6. Osnovy náboženské výchovy pro základní školy (1996)
7. Eucharistie a svoboda – 46. světový eucharistický kongres (1997)
8. Pastýřský list pro druhý rok přípravy na Velké jubileum roku 2000; 1998 – Rok Ducha Svatého (1997)
9. Dohoda u duchovní službě v rezortu Ministerstva obrany (1998)
10. Interní normy péče o zvony, varhany, movité památky, archiváře a farní kroniky (1999)
11. Mezinárodní sympóziu o Janu Husovi – Řím, Papežská Lateránská univerzita 15.–18.12.1999 (2000)
12. Pokoj a Dobro – list k sociálním otázkám v České republice k veřejné diskusi (2000)
13. Duchovní péče o laiky působící v pastorační službě církve – směrnice ČBK (2001)
14. Peace and Good – A letter on social issues in the Czech Republic for public discussion (2001)
15. Frieden und Wohl – Eine Denkschrift zu den sozialen Fragen in der Tschechischen Republik zur öffentlichen Diskussion (2001)
16. *Charta oecumenica* – směrnice pro růst spolupráce mezi církvemi v Evropě (2001)
17. Přehled jednání mezi státem a církvemi v letech 1990–2000 (2001)
18. Koncepce úprav liturgického prostoru (2002)
19. Stanovy ČBK. Jednací řád ČBK. Jednací řád komisí ČBK. Jednací řád biskupů delegátů. Statut rady Iustitia et Pax, Česká republika. Organizační řád generálního sekretariátu ČBK. (2002)

20. Společenství ve svátostech s křesťany jiných církví (2002)
21. Pastorační plán sekce pro mládež ČBK (2002)
22. Žeň veřejné diskuse k listu Pokoj a Dobro (2002)
23. Smířené sousedství v srdci Evropy – prohlášení České a Rakouské biskupské konference (2003)
24. Ergebnisse der öffentlichen diskussion zur Denkschrift „Frieden und Wohl“ (2003)
25. Kristus – naděje Evropy. Středoevropské katolické dny 2003–2004 (2003)
26. *Ordo virginum* – směrnice k přípravě na život v povolání zasvěcených panen (2004)
27. Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy (2004)
28. Zkoušky pro ustanovení farářem (2004)
29. Charitativní služba církve. Pastorační péče o Charitu. (2005)